

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายสำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Exercise for Health) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่มีภาวะโภชนาการเกินสามารรถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายสำหรับนิสิตผู้ที่มีภาวะโภชนาการเกิน โดยประยุกต์จากทฤษฎีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
2. เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมที่มีต่อระดับขั้นของพฤติกรรมและสมรรถภาพทางกายของนิสิตที่มีภาวะโภชนาการเกินระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Exercise for Health) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 24 กิจกรรม รวมทั้งหมด 3,657 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่ม 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1. สุ่มจากนิสิตที่ลงทะเบียน เรียนวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Exercise for Health) มา 1 กลุ่ม จากนั้น วัดค่าดัชนีมวลกาย (BMI) ตั้งแต่ 23 กก./ตร.ม. ขึ้นไป ได้นิสิต จำนวน 83 คน 2 ทำการสุ่มแบบง่าย (Random Sampling) ด้วยวิธีการขับคลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 35 คน (สุ่มใน ว่องวานิช และนงนกนก วิรชชัย, 2546). ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทุกคน ยังคงไว้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดโปรแกรมที่กำหนด แต่ในการทดลองจริง นิสิตกลุ่มทดลอง จำนวน 5 คน ขาดการเข้าร่วมตามโปรแกรม ผู้จัดปัจจุบัน จึงต้องตัดข้อมูลออก ดังนั้น จำนวนของผู้เข้าร่วมการทดลองของกลุ่มทดลองจึงเหลือเพียง 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย
2. แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจาก อัจฉรา บูรณรัช (2551) มี 3 ส่วน ดังนี้
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 - ส่วนที่ 2 รายงานประเมินระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกาย ตามทฤษฎีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จำนวน 5 ข้อ ให้กับกลุ่มตัวอย่างเลือกตอบเพียง 1 ข้อ แบบประเมินนี้ประยุกต์จากการรายงานประเมินระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกาย
 - ส่วนที่ 3 รายงานประเมินพฤติกรรมการออกกำลังกาย จำนวน 18 ข้อ
3. เครื่องมือทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ
 - 3.1 การก้าวขึ้น-ลง 3 นาที (3-minute Step Test) อายุ 17-19 ปี
 - 3.2 ดันพื้น 1 นาที
 - 3.3 การวัดแรงเหยียดขา
 - 3.4 การวัดแรงบีบมือ
 - 3.5 การวัดความอ่อนตัว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะวิทยาศาสตร์การกีฬามหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขออนุญาตอาจารย์ที่ปรับพิเศษรายวิชา 851110 Exercise for Health เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวกับการออกกำลังกาย
2. จัดกิจกรรมตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ ในระยะเวลา 10 สัปดาห์ พร้อมกับเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวนค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

2. ระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกาย ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อน และหลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

3. การเปลี่ยนแปลงระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ

4. สมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม ด้วยสถิติ t-test และทำการเปรียบเทียบผลกับกลุ่มที่สมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของการกีฬาแห่งประเทศไทย

5. เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test

สรุปผลการศึกษาทั้งค่าว่า

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย ของนิสิตที่มีภาวะโภชนาการเกิน สรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายหลังการเข้าร่วม โปรแกรมส่งเสริมการออกกำลังกาย ($M = 2.67$, $SD = .54$) สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ($M = 2.33$, $SD = .54$) รวมทั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 41.00$, $p < .05$)

ส่วนกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายหลังการทดลอง ($M = 2.14$, $SD = .35$) สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ($M = 2.00$, $SD = .34$) และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 7.517$, $p < .00$)

สรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยระดับขั้นของการออกกำลังกาย ก่อนการทดลองและหลังการ ทดลองทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือมีการเปลี่ยนแปลง คะแนนระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริม พฤติกรรมการออกกำลังกาย

ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ของกลุ่มทดลอง ก่อนและ หลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย แสดงให้เห็นว่า สมรรถภาพทางกายที่ เกี่ยวข้องกับสุขภาพของกลุ่มทดลองมีการพัฒนาในทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ย และเมื่อ เปรียบเทียบจากค่าที่ (-.028) พบว่า สมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ก่อนและหลัง

การเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายของกลุ่มความคุ้มແຕກต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .05 ทั้ง 7 ด้าน และเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของการกีฬาแห่งประเทศไทยพบว่า สมรรถภาพด้านดัชนีมวลกายอยู่ในระดับ อ้วนระดับ 1 ความอ่อนตัวอยู่ในระดับ ต่ำ ด้านความแข็งแรงของขาอยู่ในระดับต่ำ ด้านแรงบินมีอยู่ในระดับไปนกกลาง ด้านความอดทนของระบบหายใจและไอลเวียนอยู่ในระดับพอใช้ และด้านการดันพื้นอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มความคุ้ม แสดงว่าสมรรถภาพทางกายด้านสุขภาพก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ด้านและไม่แตกต่างกันจำนวน 2 ด้านหลังการทดลอง เมื่อทดสอบทางสถิติด้วยค่าที (t-test) และเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของการกีฬาแห่งประเทศไทยพบว่า สมรรถภาพด้านดัชนีมวลกายอยู่ในระดับที่มีน้ำหนักเกิน ความอ่อนตัวอยู่ในระดับต่ำ ด้านความแข็งแรงของขาอยู่ในระดับต่ำ ด้านแรงบินมีอยู่ในระดับดี ด้านความอดทนของระบบหายใจและไอลเวียนอยู่ในระดับพอใช้ และด้านการดันพื้นอยู่ในระดับปานกลาง

อภิรายผล

ผู้จัดได้ทำการศึกษาแนวทางการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีการดำเนินการวางแผนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีคัดหลักการและองค์ประกอบของทฤษฎีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Transtheoretical Model) ซึ่ง เป็นทฤษฎีที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยตัวเอง เป็นทฤษฎีที่มีขั้นตอนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ชัดเจนสามารถวัดความก้าวหน้าของแต่ละบุคคล ได้และมีกระบวนการในด้านความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือการเสริมแรง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักศึกษามีการเปลี่ยนพฤติกรรม จากผลการวิจัย พบว่า โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรม การออกกำลังกายของนิสิตที่มีภาวะ โภชนาการ不良 ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การออกกำลังกาย ทำให้กู้มตัวอย่างมีการเปลี่ยนระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายไปสู่ขั้นที่สูงกว่า และมีสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพดีกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรม การออกกำลังกาย ดังนี้

กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย หลังเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย มีการเปลี่ยนระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกาย ไปสู่ขั้นที่สูงกว่า ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายและสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ Jinda Boonchuaykuakul (2005) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการประยุกต์ทฤษฎีนี้

ในการส่งเสริมกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางกายของนักศึกษาพบว่า โปรแกรมดังกล่าวทำให้นักศึกษา มีการเปลี่ยนระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

การเปลี่ยนระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายที่สูงขึ้นเป็นผลมาจากการที่ผู้วัยรุ่นได้จัดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายตามกระบวนการ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสอดคล้องกับคุณลักษณะของคุณตัวอย่าง มีการจัดกิจกรรมที่สนุกสนาน มีการสร้างความตระหนักรถึงพฤติกรรมเดิม การกระตุ้นเตือน การเสริมแรง ความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือ การได้รับรู้ถึงปัญหาของการขาดการออกกำลังกาย มีการร่วมกันอภิปรายเชิง ข้อดี ข้อเสีย ปัญหาและอุปสรรคของการออกกำลังกาย พร้อมทั้งร่วมนำเสนอทางในการแก้ไขปัญหา มีการทบทวนกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดซื้อพัสดุ ทักษะกีฬา นอกจากนี้ยังมีการศึกษาจากวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพผ่านสังคมออนไลน์ (Facebook) ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมของนักเรียน นักศึกษาและคนทั่วไปในปัจจุบันอีกด้วย ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจมากขึ้น และมีความสะท้อนใน การได้รับข้อมูล เหราษางค์รักก็อาจจะไม่สะท้อนมา r ร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ ถ้าผู้นำการออกกำลังกายมีทักษะในการสร้างแรงจูงใจให้กับกลุ่มตัวอย่างก็จะทำให้กลุ่มตัวอย่างสนใจในการร่วมกิจกรรมมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายมีผลดีมากขึ้น (นงลักษณ์ ทีระวัฒนาวนพ. 2551) อีกทั้ง ไร้กีดกันถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายส่วนใหญ่จะมีการเปลี่ยนระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกายไปสู่ระดับที่สูงขึ้น แต่ก็มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับของพฤติกรรมการออกกำลังกาย เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างบางคน คิดว่าการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย และการเรียนวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Exercise for Health) และการเดินกีบบรอยในการเรียนวิชานี้ไม่ใช่การออกกำลังกาย และตนเองก็ออกกำลังกายน้อยจากการเรียนและการเข้าร่วมโปรแกรม เพิ่ง 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์เท่านั้น ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการออกกำลังอย่างสม่ำเสมอ จึงส่งผลให้ไม่เกิดความก้าวหน้าในการเปลี่ยนแปลง ระดับขั้นของพฤติกรรมการออกกำลังกาย

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ที่ดีขึ้นทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านนิมิตภัย ความแข็งแรงของขา ความอ่อนตัว ความอดทนของระบบหายใจและไหหลอดลม และการดันพื้น อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบผลสมรรถภาพทางกายของกลุ่มตัวอย่างแล้วการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย กับเกณฑ์ของสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของภารกิจเพาเวอร์ประเทศไทย ปรากฏว่ามีผลที่ดีขึ้น แต่ก็อยู่ในเกณฑ์ที่มีระดับต่ำจนถึงระดับดีเท่านั้น ขณะผลของนิสิตที่มีภาวะโภชนาการ เกินที่ออกกำลังกายในการเรียนวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Exercise for Health) สัปดาห์ละครั้ง และเดินกีบบรอย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนน้อยกว่าการเรียนอีก 100 รอบต่อ 1 ภาคเรียน

ก็มีการพัฒนาทางสมรรถภาพเข่นกันแต่ต่ำกว่านิสิตที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายที่ออกกำลังกาย 3 วันต่อสัปดาห์ตามหลักการออกกำลังกาย FFITT ซึ่งประกอบไปด้วย ความสนุกสนาน (Fun) เป็นการจัดบรรยายการออกกำลังกายให้มีแรงจูงใจ สนุกท้าทายและมี เป้าหมายชัดเจนในการฝึก และสามารถติดตามผลความก้าวหน้าได้ เนื่องจากนิสิตเลือกด้วย ตัวเอง ความบ่อย (Frequency) จำนวนวันที่พอดีเหมาะสมในการออกกำลังกาย คือ 3 - 5 วันต่อสัปดาห์ และไม่เกิน 6 วันต่อสัปดาห์ พักอย่างน้อย 1 วันเพื่อให้กล้ามเนื้อฟื้นตัว ความหนัก (Intensity) ความหนักของการออกกำลังกายมีความสำคัญ เนื่องจากความหนักเป็น因ในการออกกำลังกายที่ เหมาะสมคือประมาณร้อยละ 60 ของอัตราการเต้นของหัวใจสูงสุดต่อนาที ระยะเวลา (Time) ความนานในการออกกำลังกายแต่ละครั้ง โดยน้ำที่ช่วงความหนักของซีพจรเป้าหมายติดต่อกัน เป็นเวลา 15-60 นาที ชนิดของการออกกำลังกาย (Type) ให้ออกกำลังกายหลากหลายชนิด ใช้ กล้ามเนื้อหลายส่วน เพื่อสร้างและพัฒนาสมรรถภาพกล้ามเนื้อ ได้อย่างดี และสมดุลกันระหว่าง กล้ามเนื้อของส่วนต่างๆ ของร่างกาย ถึงอย่างไรก็มีผลแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความเห็นว่า การเข้าร่วมโปรแกรมดังกล่าวส่งผลให้นิสิตที่เข้าร่วมโปรแกรมมีการพัฒนาทาง สมรรถภาพทางกายมากกวานิสิตที่ออกกำลังกายแค่ในวิชาเรียน แต่นิสิตที่ออกกำลังกายเฉพาะ ในวิชาเรียนการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Exercise for Health) ก็มีการพัฒนาเข่นกัน อย่างไรก็ตาม ผลสมรรถภาพของหั้งสองกลุ่มก็ยังมีเกณฑ์แค่จากการมีสมรรถภาพทางกายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ที่ระดับต่ำไปจนถึงระดับดีเท่านั้น ซึ่งในงานวิจัยครั้งต่อไปน่าจะมีการนำโปรแกรมนี้ไปพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากผลลัพธ์ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการ ในเรื่องของการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพให้กับประชาชนเกิดการเรียนรู้ถึงความสำคัญของ สุขภาพและมีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของบุคคล และการมีอุปกรณ์ สถานที่ สำหรับจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับการออกกำลังกายชนิดต่าง จะระบุต้นให้ประชาชนมีพฤติกรรม ในการออกกำลังกายและมีสุขภาพที่ดีอีกทั้งส่งผลไปถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกาย ของนิสิตที่มีภาวะโภชนาการ เกิน ผู้รายงานนี้ขอแนะนำดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายของนิสิตที่มี ภาวะโภชนาการเกิน สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการออกกำลังกายของนิสิตได้ ดังนั้นควรนำ

โปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายนี้มาประยุกต์ส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายของนิสิตต่อไป

1.2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออกกำลังกายของนิสิตที่มีภาวะโภชนาการเกินจะประสบความสำเร็จได้หากมีการส่งการออกกำลังกายควบคู่ไปกับการเรียนการสอน

1.3 ควรนำโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายของนิสิตที่มีภาวะโภชนาการเกินนี้ไปประยุกต์ให้เหมาะสมตามสภาพบุคคล ช่วงเวลา และสถานที่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายที่สอดคล้องกับความต้องการส่วนบุคคลกับพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การมีเพื่อนสนับสนุนที่ดูแลด้วย การติดบุหรี่ และการดื่มสุรา เป็นต้น

2.2 ควรมีการสร้างโปรแกรมส่งเสริม พฤติกรรมการออกกำลังกายในรูปแบบของสื่อทันสมัยที่เหมาะสม เช่น วิชีดี ดีวีดี และสื่อออนไลน์ เพื่อที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้วยตนเอง ได้ และมีความสะดวกในการเข้าถึง ร่ายต่อการได้รับข้อมูลเพื่อสุขภาพ

2.3 ควรศึกษาในกลุ่มที่ไม่ได้เรียนวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Exercise for Health) เพื่อนำผลการวิจัยมาเรียบเทียบกับผลการวิจัยของนิสิตกลุ่มได้เรียน เพื่อพิจารณาผลจากการเรียนกับโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรมการออกกำลังกายที่พัฒนาขึ้น